

۹۵,۲,۱۱

دستور زبان فارسی «۱»

نویسنده:

دکتر عباسعلی وفایی

استاد دانشگاه علامه طباطبائی

سرشناسه	: وفایی، عباسعلی، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: دستور زبان فارسی (۱)
مشخصات نشر	: تهران: نشر علمی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۱ ص:؛ جدول.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۴-۳۱۶-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبای مختصر
یادداشت	: فهرستنویسی کامل این اثر در نشانی: http://Opac.nli.ir قابل دسترسی است
شماره ثبت کتابشناسی ملی	: ۴۱۳۲۱۰۶

خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه تهران - شماره ۱۲۲۴

تلفن: ۶۶۴۶۰۶۶۷ فکس: ۶۶۴۶۰۶۶۱

دستور زبان فارسی (۱)

دکتر عباسعلی وفایی

(استاد دانشگاه علامه طباطبائی)

چاپ اول: ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: رامین

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۴-۳۱۶-۱

مرکز پخش: انقلاب - خیابان آفروردین - شهدای ژاندارمری - پلاک ۱۰۳

تلفن تماس جهت دریافت کتاب در منزل یا محل کار: ۱۲ و ۵۱۱-۶۶۴۶۰۷۲-۶۶۴۶۳۰۷۲

فهرست مطالب

بخش اول

مقدمه

۱.....	زبان
۱.....	زبان گفتار
۲.....	نوشتار
۲.....	تفاوت زبان گفتار و نوشتار
۴.....	تاریخچه زبان فارسی
۵.....	زبان‌های ایرانی دوره میانه
۵.....	زبان‌های ایرانی میانه غربی
۶.....	زبان‌های ایرانی میانه شرقی
۷.....	زبان‌های ایرانی جدید

دستور زبان

۱۲.....	دستورنویسی در جهان
۲۰.....	دستورنویسی در زبان فارسی
۲۳.....	فصل اول : واحدهای زبان فارسی

۲۴.....	۱-۱) جمله
۲۴.....	۱-۱-۱) اقسام جمله
۲۵.....	۲-۱-۱) ساختمان جمله
۲۵.....	۱-۲-۱-۱) جمله ساده
۲۵.....	۲-۲-۱-۱) جمله مرکب
۲۶.....	الف) جمله مرکب وابسته موصولی محدودکننده

- ۲۷..... (ب) جمله مرکب وابسته موصولی غیر محدود کننده
- ۲۸..... (ج) جمله مرکب وابسته بدلی
- ۲۹..... (د) جمله مرکب وابسته قیدی
- ۲۹..... (ه) جمله های وابسته رکنی
- ۳۰..... خودآزمایی شماره ۱
- ۳۱..... (۳-۱-۱) نزاء اركان جمله
- ۳۱..... ۱- (۱-۳-۱) يك جزئی
- ۳۱..... ۱-۲-۳-۱ دو جزئی
- ۳۲..... (۳-۳-۱-۱) جزئی
- ۳۳..... (۴-۳-۱-۱) چهار جزئی
- ۳۳..... خودآزمایی شماره ۲
- ۳۴..... (۲-۱) گروه
- ۳۴..... (۱-۲-۱) اقسام گروه
- ۳۴..... (۱-۱-۲-۱) گروه فعلی
- ۴۰..... (۲-۱-۲-۱) گروه اسمی
- ۴۱..... (۳-۱-۲-۱) گروه حرف اضافه ای
- ۴۲..... (۴-۱-۲-۱) گروه صفتی
- ۴۲..... (۵-۱-۲-۱) گروه قیدی
- ۴۳..... خودآزمایی شماره ۳
- ۴۴..... (۳-۱) واژه
- ۴۴..... (۴-۱) تکواژ
- ۴۵..... (۱-۴-۱) اقسام تکواژ
- ۴۶..... خودآزمایی شماره ۴

- ۴۷..... (۵-۱) واج
- ۴۷..... (۱-۵-۱) اقسام واج
- ۴۸..... خودآزمایی شماره ۵

فصل دوم

گروه اسمی

- ۵۰..... (۱-۲) اسم
- ۵۰..... (۱-۱-۲) شان‌های اسم
- ۵۱..... خودآزمایی شماره ۶
- ۵۲..... (۲-۱-۲) اقسام اسم
- ۵۲..... (۱-۲-۱-۲) نحوه جمع و تعمیم
- ۵۲..... (۲-۲-۱-۲) افراد در شمار
- ۵۳..... (۳-۲-۱-۲) شناس و ناشناس
- ۵۸..... خودآزمایی شماره ۷
- ۵۹..... (۳-۱-۲) ساختمان اسم
- ۵۹..... (۱-۳-۱-۲) اسم ساده
- ۵۹..... (۲-۳-۱-۲) اسم مرکب
- ۶۰..... (۱-۲-۳-۱-۲) اسم مرکب مضاعف
- ۶۲..... (۳-۳-۱-۲) اسم مشتق
- ۶۵..... (۱-۳-۳-۱-۲) اسم مشتق مضاعف
- ۶۵..... (۲-۳-۳-۱-۲) اسم‌های شبه مشتق
- ۶۶..... (۴-۳-۱-۲) اسم مشتق - مرکب
- ۶۷..... خودآزمایی شماره ۸
- ۶۸..... (۴-۱-۲) اسم کنش (مصدر)

- ۶۹..... ۵-۱-۲ نام آوا (صوت)
- ۷۰..... ۱-۵-۱-۲ ساختمان نام آوا
- ۷۱..... خودآزمایی شماره ۹
- ۷۲..... ۶-۱-۲ اتباع
- ۷۲..... ۷-۱-۲ اسم های صفت نما
- ۷۳..... ۸-۱-۲ اسم اشاره
- ۷۴..... ۱-۸-۱-۲ ساختمان اسم های اشاره
- ۷۴..... ۹-۱-۲ اسم های ارشی
- ۷۴..... ۹-۱-۲ ساختمان اسم های شمارشی
- ۷۵..... ۱۰-۱-۲ اسم های پرشی
- ۷۵..... ۱-۱۰-۱-۲ ساختمان اسم های سشی
- ۷۶..... ۱۱-۱-۲ اسم مبهم
- ۷۶..... ۱-۱۱-۱-۲ ساختمان اسم های مبهم
- ۷۷..... خودآزمایی شماره ۱۰
- ۷۸..... ۲-۲ ضمائر
- ۷۹..... ۱-۲-۲ ضمیر شخصی
- ۸۱..... ۲-۲-۲ ضمیر مشترک
- ۸۲..... ۱-۲-۲-۲ ضمیر مشترک انعکاسی
- ۸۲..... ۲-۲-۲-۲ ضمیر تأکیدی
- ۸۲..... ۳-۲-۲ ضمیر اشاره
- ۸۳..... ۱-۳-۲-۲ ساختمان ضمائر اشاره
- ۸۵..... خودآزمایی شماره ۱۱

فصل سوم

گروه فعلی

- ۸۷..... (۱-۳) فعل
- ۸۸..... (۱-۱-۳) نشانه‌های فعل
- ۸۸..... (۱-۱-۱) شخص فعل
- ۸۹..... (۲-۱-۱) شمار
- ۸۹..... (۱-۱-۳) زمان فعل
- ۹۰..... (۱-۱-۳) نمود فعل
- ۹۱..... مبانی تقسیم افعال در ستو زبان
- ۹۲..... (۱-۳-۱-۴) اقسام فعل گذشته (ماضی) از حیث نمود
- ۹۲..... ۱. گذشته کامل (مطلق)
- ۹۳..... ۲. گذشته کامل دور (گذشته بعید)
- ۹۴..... ۳. گذشته کامل دورتر (بعید نقلی)
- ۹۵..... ۴. گذشته استمراری
- ۹۶..... ۵. گذشته جاری (مستمر)
- ۹۸..... ۶. گذشته نقلی
- ۹۹..... ۷. گذشته نقلی استمراری
- ۱۰۰..... ۸. گذشته ناقص احتمالی (الترامی)
- ۱۰۱..... خود آزمایی شماره ۱۲
- ۱۰۲..... (۲-۴-۱-۳) اقسام فعل‌های حال (مضارع) از حیث نمود
- ۱۰۲..... ۱. حال مطلق
- ۱۰۲..... ۲. حال استمراری
- ۱۰۴..... ۳. حال جاری

- خودآزمایی شماره ۱۳ ۱۰۵
- ۳-۱-۱-۳ فعل آینده از حیث نمود ۱۰۶
- ساخت قدیمی فعل آینده ۱۰۶
- ۳-۱-۱-۳-۱-۳ ساختار جدید فعل آینده ۱۰۶
- خودآزمایی شماره ۱۴ ۱۰۷
- ۳-۱-۱-۳ گذرا و ناگذرا ۱۰۸
- خودآزمایی شماره ۱۵ ۱۱۱
- ۳-۱-۱-۳ معلوم و مجهول ۱۱۲
- ۳-۱-۱-۳-۱-۶-۱ وارد به کارگیری فعل مجهول ۱۱۳
- ۳-۱-۱-۳-۲-۶-۱ ویر ساخت جمله مجهول ۱۱۴
- خودآزمایی شماره ۱۶ ۱۱۴
- ۳-۱-۲ وجه فعل ۱۱۵
- ۳-۱-۲-۱ وجه خبری ۱۱۵
- ۳-۱-۲-۲ وجه التزامی ۱۱۵
- ۳-۱-۲-۳ وجه امری ۱۱۶
- ۳-۱-۳ اقسام فعل از حیث کارکرد ۱۱۶
- ۳-۱-۳-۱ فعل تام ۱۱۷
- ۳-۱-۳-۲ فعل ناقص ۱۱۷
- ۳-۱-۳-۱-۲-۱ فعل ناقص ربطی ۱۱۷
- ۳-۱-۳-۲-۲-۲ فعل ناقص غیر ربطی ۱۱۸
- ۳-۱-۳-۳-۲-۳ فعل کمکی ۱۲۰
- ۳-۱-۳-۴-۲-۳ فعل وجهی ۱۲۱
- خودآزمایی شماره ۱۷ ۱۲۱

۱۲۲	 ساختمان فعل (۴-۱-۳)
۱۲۲	 فعل ساده (۱-۴-۱-۳)
۱۲۳	 فعل مرکب (۲-۴-۱-۳)
۱۲۵	 همکرد (۱-۲-۴-۱-۳)
۱۲۷	 فعلیار (۲-۲-۴-۱-۳)
۱۲۷	 راه تشخیص فعل مرکب (۳-۲-۴-۱-۳)
۱۲۹	 خودآزمایی شماره ۱۸

فصل چهارم

گروه صفتی

۱۳۱	 صفت (۱-۴)
۱۳۲	 ویژگی‌های صفت (۱-۱-۴)
۱۳۲	 ساختمان صفت (۲-۱-۴)
۱۳۲	 صفت ساده (۱-۲-۱-۴)
۱۳۳	 صفت مرکب (۲-۲-۱-۴)
۱۳۴	 صفت مشتق (۳-۲-۱-۴)
۱۳۴	 وندهای صفت‌ساز (۳-۱-۴)
۱۳۶	 صفت مشتق - مرکب (۴-۲-۱-۴)
۱۳۶	 خودآزمایی شماره ۱۹
۱۳۷	 صفت‌های پیشین و پسین (۴-۱-۴)
۱۳۷	 صفت‌های پیشین (۱-۴-۱-۴)
۱۳۷	 صفت اشاره (۱-۱-۴-۱-۴)
۱۳۷	 صفت شمارشی (۲-۱-۴-۱-۴)
۱۳۸	 صفت شمارشی اصلی (۱-۲-۱-۴-۱-۴)

- ۱۳۸ صفت شمارشی ترتیبی (۲-۲-۱-۴-۱-۴)
- ۱۳۹ صفت شمارشی کسری (۳-۲-۱-۴-۱-۴)
- ۱۴۰ صفت شمارشی توزیعی (۴-۲-۱-۴-۱-۴)
- ۱۴۰ صفت مبهم (۳-۱-۴-۱-۴)
- ۱۴۱ صفت پرسشی (۴-۱-۴-۱-۴)
- ۱۴۱ صفت تعجبی (۵-۱-۴-۱-۴)
- ۱۴۲ صفت عالی (۱-۱-۴-۱-۴)
- ۱۴۲ معاد وصفی (۷-۱-۴-۱-۴)
- ۱۴۳ برش کزینشی (۸-۱-۴-۱-۴)
- ۱۴۴ صفت احسن (۹-۱-۴-۱-۴)
- ۱۴۵ خودآزمایی شماره ۲۰
- ۱۴۶ صفت‌های پسین (۲-۴-۱-۴)
- ۱۴۶ صفت مطلق (۱-۲-۴-۱-۴)
- ۱۴۶ صفت فاعلی (۲-۲-۴-۱-۴)
- ۱۴۷ صفت مفعولی (۳-۲-۴-۱-۴)
- ۱۴۸ صفت نسبی (۴-۲-۴-۱-۴)
- ۱۴۹ صفت لیاقت (۵-۲-۴-۱-۴)
- ۱۴۹ صفت تفضیلی (۶-۲-۴-۱-۴)
- ۱۵۰ صفت شمارشی ترتیبی (۷-۲-۴-۱-۴)
- ۱۵۱ خودآزمایی شماره ۲۱

فصل پنجم

گروه قیدی

- ۱۵۳ (۱-۵) قید

۱۵۳		هسته‌های قید (۱-۱-۵)
۱۵۴		اقسام قید از نظر ماهیت (۲-۱-۵)
۱۵۴		قید مختص (۱-۲-۱-۵)
۱۵۵		قید مشترک (۲-۲-۱-۵)
۱۵۶		خودآزمایی شماره ۲۲
۱۵۷		اقسام قید از حیث مفهوم (۳-۱-۵)
۱۶۲		خودآزمایی شماره ۲۳

فصل ششم

۱۶۴		حروف (۱-۶)
۱۶۴		حروف ربط (۱-۱-۶)
۱۶۵		واژگان حروف ربط (۱-۱-۱-۶)
۱۶۵		ساختمان حروف ربط (۲-۱-۱-۶)
۱۶۶		ربط ساده (۱-۲-۱-۱-۶)
۱۶۶		ربط مزدوج (۲-۲-۱-۱-۶)
۱۶۶		ربط مرکب (۳-۲-۱-۱-۶)
۱۶۷		اقسام حروف ربط از حیث کارکرد (۳-۱-۱-۶)
۱۶۷		ربط همپایگی (۱-۳-۱-۱-۶)
۱۶۸		ربط وابستگی (۲-۳-۱-۱-۶)
۱۶۹		راه تشخیص جمله وابسته از (۱-۲-۳-۱-۱-۶)
۱۷۱		مشهورترین حروف ربط وابستگی (۲-۲-۳-۱-۱-۶)
۱۷۱		ساختمان حروف ربط وابستگی (۳-۲-۳-۱-۱-۶)
۱۷۲		خودآزمایی شماره ۲۴
۱۷۳		حروف اضافه (۲-۱-۶)

۱۷۳	 ساختمان حروف اضافه (۱-۲-۱-۶)
۱۷۳	 ساده (۱-۱-۲-۱-۶)
۱۷۴	 مرکب (۲-۱-۲-۱-۶)
۱۷۴	 نقش‌نمایی حروف اضافه (۲-۲-۱-۶)
۱۷۶	 خودآزمایی شماره ۲۵

بخش سوم

نحو

۱۷۸	 گروه اسمی
۱۸۰	 مطابقت فعل با نهاد
۱۸۸	 منادای بی‌نشانه
۱۹۰	 خودآزمایی شماره ۲۶
۱۹۱	 نقش‌های فرعی گروه اسمی
۱۹۱	 ۱. نقش اضافی اختیاری
۱۹۵	 ۲. نقش بدلی
۱۹۶	 ۳. نقش قیدی
۱۹۶	 خودآزمایی شماره ۲۷
۱۹۷	 فعل در جمله
۱۹۸	 نقش ضمائر
۱۹۹	 خودآزمایی شماره ۲۸
۲۰۰	 نقش ضمائر مشترک
۲۰۱	 نقش ضمائر اشاره
۲۰۱	 نقش صفت در جمله
۲۰۳	 نقش‌های فرعی صفت در جمله
۲۰۵	 قید و نحو جمله

۲۰۵	حرف در جمله
۲۰۷	خودآزمایی شماره ۲۹
۲۰۸	پاسخ خودآموزهای شماره ۱ تا ۲۹
۲۲۵	منابع و مآخذ

www.ketab.ir